

הלכות נטילת ידיים לסעודה - ט

נטילת ידיים שיש עליהם פלסטר

שוע"ר סי' קנט

יז כשמישים ידיו בתוך הכלי, אין צריך לנותן רק שיהא במים כשיעור נטילה שהיא רביעית ... ויש אומרים שלעולם אינה חשובה נטילה אלא אם כן באו המים על ידיו מכח נותן. ויש לחוש לדבריהם שלא לברך על נטילה זו, אלא נוטל בלא ברכה, ויכרוך ידיו במפה ויאכל, שיש מי שמתיר על ידי מפה בכל מקום.

שוע"ר סי' קסא

ב רטיה שעל בשרו, אם אין שם מכה אלא מיחוש בעלמא ויוכל להסירה מתי שירצה, צריך להסירה קודם נטילה, אבל אם יש שם מכה אין צריך ליטול כלל במקום הרטיה, כמו שיתבאר בסימן קס"ב.

ה ומי שהוא צובע אין הצבע חוצץ על ידיו אף על פי שיש ממשות של צבעונים על ידיו, וכן מי שאומנתו להיות שוחט או קצב וידיו מלוכלכות תמיד בדם אינו חוצץ, וכן למוכר שומן. ואף על פי שרוב בני אדם מקפידים, כיון שרוב בני אומניות הללו אין מקפידין אין חוצצין להם, אבל לאחר שאינו רגיל בכך חוצצין אפילו אינו מקפיד. והנשים שדרכן לצבוע ידיהם לנוי וכיוצא בזה, אין אותן צבע חוצץ.

ו ריר היוצא מן המכה ומתייבש ונעשה גליד, אם אינו מקפיד עליו להסירו, או שמצטער להסירו, שמעתה אין דעתו להסירה כל זמן שיהיה בענין זה, קרוי אינו מקפיד ואינו חוצץ לנטילה.

ז טבעת כשהיא דחוקה באצבע חוצצת, ורפויה אינה חוצצת, כי המים באים בינה לאצבע ... והוא ששפך עליה רביעית בבת אחת, כמו שיתבאר בסימן קס"ב. אבל אם היתה דחוקה לא עלתה לו נטילה, אם לפעמים מקפיד עליה להסירה, כגון שיש בה אבן טובה שמקפיד עליה להסירה בשעת נטילה שלא תתלכלך במים, ובאשה אפילו טבעת שאין בה אבן טובה דרכה להסירה בשעת לישה, לכן חוצצת לעולם אע"פ שאינה מקפדת להסירה משום ליכלוך המים. אבל האיש שאין דרכו ללוש אין צריך להסיר הטבעת שאין בה אבן טובה קודם נטילה, אפילו אינה רפויה, לפי שאינו מקפיד עליה להסירה לעולם.

שוע"ר סי' קסב

יז כששופך מים ראשונים על ידיו צריך ליזהר שלא ישאר על ידיו צרור או קיסם או שום דבר אחר, לפי שאין מים שניים מטהרים אלא מים שעל גב היד ולא המים שיצאו מהיד על גבי צרור או דבר אחר וחוזרים ומטמאים את היד שהיא נוגעת בהם ... ואם שופך רביעית מים כאחת על ידיו אין צריך ליזהר בכך.

טו מי שיש לו מכה בידו ורטיה עליה ואינו יכול להסירה מחמת כאב המכה, די לו שיטול שאר היד שלא במקום המכה, ואין זו נטילה לחצאין כיון שאינו יכול ליטול חציה השניה, ודומה למי שנקטע אצבעו שנוטל שאר היד. אמנם צריך ליזהר שלא יגיעו המים לרטיה שלא יחזרו ויטמאו היד, ומפני שקשה להזהר שיגיעו המים עד הרטיה ולא יפלו על הרטיה, לכן ישפוך רביעית כאחת על כל היד שאז לא נטמאו המים.

במה דברים אמורים ברטיה שבודאי סופה להסירה, אלא שאינו יכול להסירה עכשיו, לכן אינה בטלה לגבי היד.

שוע"ר סי' קסג

א אסור לאכול בלא נטילה אפילו אם רוצה לכרוך ידיו במפה או אוכל בכף שאינו נוגע בפת גזירה שמא יגע ... אבל אם יש ברחוק מיל לאחריו ויותר מדי' מילין לפניו, יכרוך ידיו במפה ויאכל פתו או דבר שטיבולו במשקה או אוכל על ידי כף, וכן אם הוא ספק אם ימצא מים בתוך די' מילין.

סדר נטילת ידיים לסעודה

ב הרוצה לקיים מצות נטילת ידיים לדברי הכל צריך ליזהר לשפוך על כל יד ב' פעמים לעולם אף ששפך רביעית ויותר ... כי המים שעל היד משפיכה הראשונה נטמאו מהיד והמים השניים מטהרים את הראשונים. ולכן צריך לשפוך ב' פעמים רצופים ולא יגע בכלי בידו הלחה בין שפיכה לשפיכה פן יגע ... בלחלוחית זו שעל הכלי שבאה ממים טמאים שעל ידו.

כב לאכול פת אין שום צד היתר בעולם לא על ידי כף או סכין ולא על ידי מפה. ויש מקילים למהלך בדרך ואין לפניו מים עד יותר מדי' מילין לכרוך שתי ידיו במפה ולאכול. ויש חולקים. והמחמיר תבוא עליו ברכה.

שו"ת צמח צדק חיו"ד סי' קנח אות ו

עיינן בשו"ע אאזמו"ר הגאון נ"ע באו"ח סי' קס"א סעיף ו' ז' ... דאף שבסעיף ז' הביא הדין דטבעת אף שאין בה אבן טוב חוצצת באשה שדרכה להסירה בשעת לישה כו', אבל באיש כו' לפי שאינו מקפיד עליה להסירה לעולם, דמזה משמע לכאורה שכדי שלא יחצוץ הוא כשאינו מקפיד עליו להסירו לעולם. אעפ"כ גבי גליד כתב כנ"ל, וז"ל סעיף ו', ריר היוצא מן המכה ומתייבש ונעשה גליד אם אינו מקפיד עליו להסירו, או שמצטער להסירו, שמעתה אין דעתו להסירה כל זמן שיהיה בענין זה, קרוי אינו מקפיד ואינו חוצץ לנטילה אע"פ שבטבילה מחמירין עכ"ל. ורוצה לומר דאף כשיתרפא יסירנו, מכל מקום כל זמן שהוא בענין כעת אין דעתו להסירו, ואם כן הרי זה כדבר שאינו מקפיד להסירו לעולם, כיון שלא יסירנו אלא אם כן ישתנה לגמרי מהמהות שהוא כעת.